

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsættes hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at gennemføre fælles dansk/grønlandske forhandlinger med USA for at sikre Grønland og det grønlandske samfund det størst mulige afkast og fordele af den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland. Naalakkersuisut skal i medfør af Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende tillægsaftaler fortsat arbejde for at sikre klare fordele i forhold til USA's aktiviteter i Grønland herunder også i forhold til entydig afklaring af miljøansvar for efterladte amerikanske militære installationer i Grønland, om nødvendigt med krav om forhandling af tillægsaftale eller genforhandling af Forsvarsaftalen af 1951.

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

Baggrund

Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg udsendte efter deres fælles orienteringsrejse sammen med Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender en fællesudtalelse hvori det understregedes at Grønland, såfremt servicekontrakten på Thule Air Base i fremtiden udføres af et andet firma end Greenland Contractors, vil stå i en meget forringet situation i forhold til at sikre fordele af USA's militære tilstedeværelse i Grønland.

Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende tillægsaftaler er ikke tilstrækkelig til at sikre grønlandske interesser, hvis fordelene for Grønland udelukkende afhænger af åbne udbudsrunder under fuld konkurrence.

I forhold til USA's andre aktiviteter i medfør af forsvarsaftalen, herunder det store antal af efterladte amerikanske militære installationer i Grønland, er den nuværende situation i forhold til USA heller ikke acceptabel.

Det var derfor et enigt Udvalg som bakkede op om Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked og Udenrigsanliggender under møderne i USA. Grønland kan ikke acceptere den nuværende situation, hvor Grønland og det grønlandske samfund ikke i medfør af Forsvarsaftalen af 1951 og efterfølgende tillægsaftaler er sikret nogen faste fordele af forsvarsaftalekomplekset indgået imellem USA og Kongeriget Danmark.

Servicekontrakter på Thule Air Base har vist sig at være en for skrøbelig konstruktion at forlade sig på med alt for skiftende afkast til det grønlandske samfund som helhed. Det er derfor et enigt udvalg som bakker op om Naalakkersuisuts bestræbelser på at finde en permanent løsning med USA som sikrer, at USA's fortsatte militære tilstedeværelse i Grønland til hver en tid, skal komme det grønlandske samfund til størst mulig gavn.

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg samt Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender står sammen om at arbejde for at sikre, at Grønland og det grønlandske samfund får størst muligt afkast og fordele af den amerikanske militære tilstedeværelse, hvad enten dette måtte ske indenfor Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende tillægsaftaler, eller i form af en egentlig genforhandling af aftalekomplekset.

Både Inuit Ataqatigiit og Partii Naleraq har også fremsat forslag til Inatsisartutbeslutning vedrørende Forsvarsaftalen af 1951 med efterfølgende tillægsaftaler. Disse forslag blev fremsat til EM2015, og er dagsordenssat til 2. behandling på nærværende samling.

Nærværende beslutningsforslag tager højde for de seneste udviklinger i de igangværende forhandlinger med USA om Thule Air Base, og formålet med forslaget er at sikre bred opbakning i Inatsisartut til vedtagelsen af et beslutningsforslag som peger på, at en fortsat amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland ikke er ønskelig såfremt der ingen økonomiske elementer af væsentlighed for Grønland findes; at der af USA og Danmark kræves afklaring og oprydning af samtlige forhenværende amerikanske baser i Grønland, herunder også ved eventuel fremtidig nedlukning af Thule Air Base; samt at Grønland bør arbejde for at sikre at der indledes forhandlinger med USA og Danmark om miljøansvar ved eventuel fremtidig nedlukning af Thule Air Base.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forhandlingerne om Thule Air Base kontrakttildelelse og eventuel økonomisk imødekommelse/kompensation til Grønland har stor betydning for Grønlands økonomi. Det samme er tilfældet for USA's militære tilstedeværelse i Grønland, samt for placering af miljøansvar for kommende oprydning efter USA's militære installationer ved Thule Air Base ved eventuel fremtidig nedlukning.

En tilfredsstillende løsning af spørgsmålet om USA's militære tilstedeværelse i Grønland, vil i fremtiden kunne understøtte en væsentlig del af sikringen af en langsigtet økonomisk holdbarhed for vores land.

I beslutningsforslag EM 2016/65 er de økonomiske konsekvenser ved imødekommelse af beslutningsforslaget, jf. forslagsstilleren anslået til at ville udgøre ca. 2-3 mio. DKK over en 2-årig periode.

For med succes at kunne gennemføre de nuværende forhandlinger som EM2016/93 vil pålægge Naalakkersuisut, vurderes det at der vil skulle afsætte et lignende beløb – 2.5 mio. DKK over en 2-årig periode, i forbindelse med gennemførelse af kommende forhandlinger.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Afhængig af forhandlingsresultater vil de økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv primært være begrænset til de erhverv som er direkte omfattet af kontrakter i tilknytning til Thule Air Base. I forhold til spørgsmålet om afklaring og oprydning af forhenværende amerikanske militære installationer i Grønland er der potentiale for yderligere omsætning for grønlandske og grønlandsk-baserede virksomheder med ekspertise på miljøområdet.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Afhængig af forhandlingsresultater vil de økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne kunne mærkes i form af højere eller lavere indtægter til landskassen. De konkrete beløb kan ikke med nogen sikkerhed på forhånd estimeres.